

DECIZIE

12 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Delinschi Valentin, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Delinschi Valentin împotriva lui Delinschi Ion, Postovanu Vera, Delinschi Ion și Mogîldea Maria, intervenient accesoriu notarul public Sofroniuc Svetlana cu privire la declararea nulității testamentului,

c o n s t a t ă

La 19 noiembrie 2012 Delinschi Valentin a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Delinschi Ion, Postovanu Vera, Delinschi Ion și Mogîldea Maria, intervenient accesoriu notarul public Sofroniuc Svetlana cu privire la declararea nulității testamentului.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 28 septembrie 2015 s-a admis acțiunea și s-a declarat nul testamentul întocmit la 05 aprilie 2012 din numele Elenei Delinschi pe numele Verei Postovanu, Ion Delinschi, Ion Delinschi, Maria Delinschi și Valentin Delinschi la notarul public Svetlana Sofroniuc, trecut în registrul la nr. 1523 (vol.2, f.d.25, 36-42).

La 15 octombrie 2015 reprezentantul Verei Postovanu, avocatul Inna Soțchi și reprezentantul lui Delinschi Ion și Mogîldea Maria, avocatul stagiar Elena Munteanu au declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 28 septembrie 2015 solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii (vol., f.d.31-32).

Reprezentantul Verei Postovanu, avocatul Inna Soțchi a depus în instanța de apel cerere prin care a solicitat efectuarea expertizei medico-legale psihiatrică post-mortem a

defunctei Delinschi Elena (vol.2, f.d. 129-133, 169-176).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017 s-a numit efectuarea expertizei medico-legale psihiatrică post-mortem a defunctei Delinschi Elena în cadrul Institutului Național de Medicină Legală „Mina Minovici”, șoseaua Vitan-Barzești nr.9, sectorul 4, 042122 – București, România, fiind formulate expertului întrebări în acest sens și s-a suspendat procesul în cauza dată pînă la primirea raportului de expertiză (vol.2, f.d.189-193).

La 30 martie 2017 Delinschi Valentin a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017 solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii în partea suspendării examinării cauzei cu remiterea cauzei spre judecare.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel a încălcat principiul imparțialității și a egalității armelor, considerînd că, întrebările adresate experților sunt irelevante și că dosarul ar putea fi examinat în continuare.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Delinschi Valentin urmează a fi respins pentru următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul reține că din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurentului a încheierii instanței de apel, însă încheierea recurată a fost expedită părților prin scrisoarea de însoțire nr. 10677 din 22 iunie 2017 (vol.2, f.d.193), iar recursul a fost declarat la 30 martie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe cererea de recurs (vol.2, f.d.194), prin urmare calea de atac a fost exercitată în termen.

Conform art. 148 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, pentru elucidarea unor aspecte din domeniul științei, artei, tehnicii, meșteșugurilor artizanale și din alte domenii, apărute în proces, care cer cunoștințe speciale, instanța dispune efectuarea unei expertize, la cererea părții sau a unui alt participant la proces, iar în cazurile prevăzute de lege, din oficiu. Actele reviziei ori ale inspecțiilor departamentale, precum și raportul scris al specialistului, nu pot înlocui raportul de expertiză și nici exclude necesitatea efectuării expertizei în aceeași problemă. Asupra efectuării expertizei, sau instanța se pronunță printr-o încheiere, care nu poate fi atacată cu recurs.

Potrivit art. 261 lit. d) din Codul de procedură civilă, la cererea participanților la proces sau din oficiu, instanța judecătorească poate suspenda procesul în cazul în care a dispus efectuarea unei expertize.

În conformitate cu art. 263 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în toate cazurile de suspendare a procesului, instanța pronunță o încheiere, care poate fi atacată separat cu recurs.

Colegiul relevă că, în sensul normelor citate supra, încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017 în partea ce ține de formularea întrebărilor adresate experților nu este susceptibilă atacării cu recurs, prin urmare recursul declarat de Delinschi Valentin în contextul enunțat va fi respins.

În altă ordine de idei, prin încheierea nominalizată a fost suspendat procesul în cauza vizată din motivul ordonării expertizei care poate fi supus controlului de legalitate

în ordine de recurs, însă analizând argumentele și solicitările recurentului relevate în acest aspect, instanța de recurs constată lipsa unor obiecții ce ar viza legalitatea suspendării procesului civil în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Delinschi Valentin împotriva lui Delinschi Ion, Postovanu Vera, Delinschi Ion și Mogîldea Maria, intervenient accesoriu notarul public Sofroniuc Svetlana cu privire la declararea nulității testamentului.

Argumentele invocate de recurent precum că instanța de apel a încălcat principiul egalității armelor nu pot fi reținute, deoarece acestea sunt declarative și nu au suport probator, însă din procesul-verbal al ședinței de judecată se desprinde că instanța de apel a asigurat părților posibilități egale de a se expune asupra chestiunilor abordate în acest sens, or potrivit art. 26 alin. (4) din Codul de procedură civilă, egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Cu referire la faptul că de către instanța de apel a fost încălcat principiul imparțialității, Colegiul menționează că imparțialitatea denotă în mod normal lipsa prejudecății sau părtinirii, iar potrivit jurisprudenței constante a Curții, existența imparțialității pentru buna aplicare a art. 6 § 1 se stabilește în baza unui demers subiectiv, în cadrul căruia se acordă atenție convingerilor personale și comportamentului unui judecător - cu alte cuvinte, dacă judecătorul a dat dovadă de prejudecăți personale sau părtinire într-o cauză, și un demers obiectiv, în cadrul căruia se verifică dacă instanța în sine și, printre alte aspecte, compunerea acesteia, prezintă suficiente garanții pentru excluderea oricărei îndoieli legitime în legătură cu imparțialitatea acesteia.

În acest sens, instanța de recurs specifică raționamentele CtEDO din hotărîrea *De Cubber contra Belgiei* (26 octombrie 1984, seria A nr. 86, pct. 25), unde Curtea a hotărât că imparțialitatea personală a unui judecător trebuie presupusă până când apar dovezi în sens contrar. Referitor la tipul de probă necesară, Curtea a încercat, de exemplu, să stabilească dacă un judecător a dat dovadă de ostilitate sau rea-voință din motive personale. Reieșind din această logică de idei, Colegiul reține că recurentul nu a prezentat probe cu privire la imparțialitatea instanței de apel, iar cele invocate poartă un caracter declarativ.

Urmare celor menționate și avînd în vedere faptul că, recurentul nu a invocat nici un motiv ce ar atesta ilegalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017 în partea suspendării procesului civil, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Delinschi Valentin și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Delinschi Valentin.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Delinschi Valentin împotriva lui Delinschi Ion, Postovanu Vera, Delinschi Ion și Mogîldea Maria, intervenient accesoriu notarul

public Sofroniuc Svetlana cu privire la declararea nulității testamentului în partea suspendării procesului civil nominalizat.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ala Cobăneanu